

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 8820 B.

CONCURS.

Prin această se publică concurs pentru un stipendiu de cinci sute (500) floreni din ajutorul de stat al bisericii noastre din archidieceșana Transilvaniei, destinat pentru calificarea mai înaltă a clericilor absoluți din archidieceșana la o facultate filosofică.

Aspiranții la acest stipendiu au să-și așternă suplicele la consistoriul archidieceșan până în 31 Ianuarie a. c. st. v. instruite cu următoarele documente:

- testimoniu de maturitate;
- absolutoriu clerical dela seminariul archidieceșan;
- atestat medical, că sunt deplin sănătoși;
- o declarațiune separată, că după absolvare vor intra în serviciul bisericesc-scolariu, ce li se va oferi.

În fine au să numiască în suplică universitatea, la care doresc a studia, și să indice pentru facultatea filosofică specialitatea studiilor alese.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 13 Ianuarie, 1898.

Consistoriul archidieceșan.

Apel la corónă.

În zilele aceste am fost martorii unei scene dintre cele mai mișcătoare. O deputațiune de femei s'au dus cu o cerere la corónă.

Lucrul în sine nu ar trebui să fie așa de extraordinariu.

Corónă este factorul suprem în viața statului. În mâinile regelui încoronat este pusă ultima instanță, care dărimă asupra sorței indivișilor, asupra ursitei națiunilor, asupra mersului vieții de stat.

Puterea supremă în corónă este concentrată.

Corónă pentru faptele sale nu e responsabilă.

Persóna regelui este sacrosanctă

Corónă este speranța cea din urmă a delicuentului, asupra căruia judecătoria lumescă au pronunțat sentința de morțe.

În mâna corónă este depusă grația și corónă fără a fi trasă la răspundere împarte grație, judecătoria fiindu-i numai Dumneșeu.

În statul nostru constituțional aprobarea corónă se cere în mod prealabil, spre a se pute prezenta vre un proiect de lege în deliberarea corpurilor legiuitoare.

Trecut un proiect de lege prin cele două corpuri legiuitoare, el trece la corónă, ca ea să dea sancțiunea, spre a pute fi promulgate dispozițiunile corpurilor legiuitoare spre a deveni ele lege, cu putere obligătoare pentru cetățeni.

Corónă este deci paza supremă, fără a ei conlucrare nimica nu se poate face în viața de stat, și această spre a se păstra echilibrul în viața de stat.

Părinte bun este regele încoronat, părinte al tuturor.

Persónă sacrosanctă, neviolabilă, el stă peste valurile politice, peste valurile partidelor; în a lui ochi este numai binele comun, înflorirea patriei, generala mulțămire în țară.

Spre corónă sunt îndreptate deci inimile miliónelor de cetățeni, mai ales în timpuri de grea cercare.

În zilele aceste martorii am fost ai unei scene dintre cele mai mișcătoare.

O deputațiune de femei s'au prezentat în cabinetul Maiestății Sale a regelui nostru cu o petițiune.

Deputațiunea s'a compus din femei germâne, în al nostru limbajiu vorbind, săsoice din diferite orașe ale frumôsei noastre patrii.

Petițiunea este de cuprinsul ca regele încoronat se nu dea sancțiunea proiectului de lege, prin care se maghiarisază numele comunelor.

Adânc mâhnite până în cele mai ascunse camere ale inimei, de lacrimi sicate, femeile simțitoare imploră în momentul suprem grația regelui, fac apel la corónă spre a feri patria de lovitură care se pregătesce.

Proiectul de lege privitoriu la magiarizarea numelor comunelor ca viscol cumplit a venit preste patria noastră în tîmna anului trecut.

Viscolul acesta a stîrnit puternice valuri, în marea vieții de stat, care și așa preste măsură era viforôsă, și la această nouă ispită, a început a spumega amenințând naia cu cufundare.

Petițiunea femeilor arată marea îngrijire, de care cuprinsă este populațiunea germână din cauza acestui nou atentat.

S'au exhaustat toate măsurile permise de constituțiunea patriei noastre.

A protestat biserica contra acestui proiect de lege, nu în parlament, unde era locul superintendentului săsesc, ci prin o representațiune la guvern; au protestat adunările cercuale săsesci, au protestat cercurile electorale, provocând pre deputați se iasă din sinul partidului liberal, pe care se bazează guvernul actual, care a adus această lege injuriôsă, și care o a votat.

Tote au fost în zadar.

Guvernul, parlamentul, presa, societatea magiară, toate au lucrat, ca această lege injuriôsă să fie provădută cu clausula de sancționare.

În acest moment suprem, femeile de sas, ca soții credincioșe, cari au jurat în fața altarului, să stea lângă bărbații lor până la morțe ca ânger păzitor, ca ajutor și în bine și în rău în aceste supreme momente soțiile credincioșe, cari voesc, ca copiii lor să crească în limba, în credința, în datinele, în obiceiurile germane ale părinților, în aceste supreme momente femeile au apelat la corónă spre a cere denegarea sancțiunii.

Ministrul constituțional al patriei noastre nu a deschis ușile tronului înaintea acestor femei, cari cer o grație dela Părintele tuturor, dela regele încoronat.

Este mișcătoare această scenă!

Încuierea ușilor înaintea acestor femei se motivează, că nu este us constituțional de a lăsa femeile cu cerere la regele încoronat.

Dacă femeile, cari au solicitat audiență la monarch voesc ca petițiunea

lor să ajungă la cunoscința Maiestății Sale, atunci le stă deschisă calea poștei.

Posta este o instituțiune de stat, prin ea pot deci să se apropie de rege cetățeni, și prin postă să-și descopere durerile inimei.

Acăsta este situațiunea, după-cum ni-o au prezentat diarele din capitala țerei noastre.

Facem tabloul, facem caracteristica timpului și a situațiunei fără de nici un comentariu.

Veni-va ore timpul, când și pentru inimile noastre închide-va guvernul ușile dela curtea Maiestății Sale regelui.

Regele Carol la Petersburg. „Neue Freie Presse” comunică știrea, reproducă și de ziarele din România, că M. S. Regele României va visita pe Țarul tuturor Rușilor la Petersburg, în cursul proximei primăveri.

Exregele Milan a preluat în 26 c. comanda supremă a trupelor active ale Serbiei. Noul generalisim a primit în fortăreța din Belgrad întreg statul major, de care încunjurat s'a dus la palatul regal, unde a făcut onorurile fiului său, regelui Alesandru.

Bülov și școlile germâne din România. O depeșă din Berlin vestește că secretariul de stat Bülov a făcut cu ocazia discuției asupra bugetului unele enunțțiuni cu privire la școlile germane din România. Dl Bülov, după cum am amintit, a petrecut ca ministru plenipotențiar al Germaniei la București mai mulți ani, în care timp s'a interesat viu de școlile germane, asistând chiar la examenele elevilor. În camera germană a zugrăvit acum starea acestor școle și a cerut un ajutor mai mare pe seama lor. În urma acestuia sa decis urcarea poziției din budget referitoare la spriginirea școlilor germane din străinătate.

Discuția asupra proiectului de buget, în camera din Budapesta n'a ajuns la vehemența pusă în prospect de partidele

FOIȚA.

Obiceiurile românilor brăneni la nunte.

de
preotul George Babeș.
(Urmare).

Nunul, nuna și părinții miresei se aședă în fruntea casei pe o laviță, de înaintea lor se așterne pe jos un straiu frumos de lână. Mirele ia pe mirăsa dintre fete, și ținându-o de mână stau în picioare pe marginea straiului, față în față cu părinții și nașii lor. Atunci un om, pus anume de nun, ține în auzul tuturor următorea „orație”, comunicată mie de v.-primariul George Bășină

„Onorată adunare frumôsă! Când a făcut Dșeu lumea, ar fi putut-o face numai într'o clipită, dar voința dșeirei a fost să o zidăscă în 6 zile și să orânduăscă fie-care lucru la rëndul său. Așa a făcut în ziua întâia lu mina, în a doua țaria etc. etc. — er în ziua a 6-a mai pe urmă a făcut și pe om. Vădând Dșeu că nu e bine să fie omul singur, ba că îi e și urît, a făcut și pe Eva și a

dat-o lui Adam de soție dîcându-le: „Creșteți și vă înmulțiți ca frunza în codru, ca erba pe pământ și ca nășipul în mare”.

Acăsta a durat până la Noe, apoi prin strămoșii, moșii, părinții, frații noștri până în ziua de astăzi, precum vedem și înaintea noastră două mlădițe tinere, cari voesc să trecă la al 2-lea cês al lumii acesteia, căci fiecare om are trei cêsuri, — al născerii, cu nuniei și al morții.

Deci stând înaintea părinților lor sufletesci și trupesci și înaintea onoratei adunări, cu fețele smerite, cu obrazii plini de rușine și cu ochii plini de lacrimi, voesc să pășescă un pas înainte și să-și cêră ertăciune. (La aceste vorbe mirii pășesc un pas nainte pe straiul așternut) Tot asemenea pășind al doilea pas să roga să-și ertați. (Era mai fac un pas). Tot asemenea să roga și a treia oră și noi toti ne rugăm să-și iertați, (încă un pas mai fac) și să-și binecuvântați, așa după cum a binecuvântat Dșeu pe Aron, când 9-a odrăslit toiagul în mână fiind uscat de 99 de ani, când a dîs Dșeu, că binecuvântarea părinților întăresce casele fiilor, er blăstămul desrădăcnăză temelile. Atunci dîc părinții și nașii: „Dșeu să vă ierte și să vă binecuvinte”.

Într'aceea mirii se plcă și sărută mâna nașilor și a părinților, apoi nunul ia de mână pe mire, er nuna pe mirăsa și plcă din casă. În pragul casei mirăsa pune piciorul proptă, și numai cu greu o face de e-e, tot asemenea și la ușa tindei.

În curte nunul se face că a uitat ceva și întorcându-se trimite pe „vornicul” să ia în primire dela părinții miresei „mêrul”. Mêrul este un brădușcan tinăr, împodobit cu turte și cârpe, er la basă are un colac, în formă de covrig.

Purtătorul acestui mêr, se numește vornic și este o rudenie de aproape a nunului.

Tot asemenea să întorče și mirele. Sôcra mică îi lăgă la frêul calului o frumôsă cârpa de lână numită „cârpa de pînteni”, er mirele sub cuvânt că plătește laptele ce a supt mirăsa dela mamă-sa, apucă de ie pe sôcra mică și rupându-i-o nișel îi aruncă în sin ceva bani de argint.

De aici toți nuntașii, afară de ôșpeții socrului mic, plcă la biserică la cununie.

După săvêrșirea actului religios, eșind afară din biserică jôcă „hora nunului”.

În acăstă horă se prind pe lângă alții, și nunul și nuna, vornicul și mirii.

De aici mirele trimite doi chemători la socrul mic și l'invită să poțtăscă cu ôșpeții săi la dênșul.

Nuntașii să îndrêptă cu toții la locuința mirelui. Curênd după aceia sosesc și „terfarii” așa să numesc socrul mic și ôșpeții săi, aducând în un car tras de boi, lada cu hainele miresei. Ei vin cântând și chiuind, er aproape de locuința mirelui stau și fac o horă. — Mirele le ese înainte cu ploșca în mână și bineventându-i îi poțtesce să se așede la masă.

E de observat că atât mirele, cât și socrul și sôcra mare și mică, chemătorii și pocănzôele în tot timpul cât ține nunta, poțtă în mână câte o ploșcă de rachiu, din care tot cînstește pe unii și alții.

Acăsta masă ce o da mirele este masa principală, asta e „puterea nuntei”, căci la acăsta masă sunt cumulați toți invitații și ai mirelui și ai miresei și ai nunului, ba și alții, cari din una său altă causă, n'au potut lua parte la nunta până acum.

În curte este de mai înainte pregătit un scaun lung pe care stau socrii mari și nunii. Mirăsa vine înaintea lor, cu o sticlă plină cu apă.

opozitionale. Deja după primele două sedințe din 25 și 26 c. proiectul a fost primit în general. Proiectul acesta — după cum am arătat deja într'un alt număr — este de așa încât se încheie cu un plus de 53,000 fl. Referentul Hegedüs a accentuat în espusele său necesitatea regulării valutei și a administrației publice. Deputatul Horanszky, președintele partidului național-apponyist, declină dela partidul său orice responsabilitate pentru urmările politicii financiare actuale. „Stăm — ține Horanszky — în fața unui budget de o jumătate de miliard, ăr țera a ajuns la extremele hotarē ale puterii de producere“.

Are convingerea că anul 1898 se va încheia cu un deficit mare, — căci statul înotă până la gât în datorii. Atât aceste datorii cât și reformele cele mari și multe guvernul socotește ale tranșa cu ajutorul unei reforme a dării. Vorbitoriul asigură, ca ori cât s'ar reforma actualul sistem de contribuție, nu se va ajunge la mai mari rezultate. Țera această a trecut prin multe crize politice, însă îndată ce fi se vor slei puterile economice-financiare, se apropie de catastrofă. Deci nu acceptază proiectul.

În numele partidului popular este respins proiectul prin contele Zichy János, care în o vorbire energică, constată decadința moralei politice în Ungaria. Dorește națiunii magiare țaria, de a se pute spăla de corupția cu care este stigmatizată.

Koloman Thali respinge budgetul în numele fraților săi Kossuthiști, ca „situația politică actuală din Ungaria nu mai este constituțională“.

După aceste budgetul s'a primit.

Din Bucovina.

Asociațiunea preoților gr.-orientali.

Cetitorii noștri își vor aduce aminte de o chestie de mare importanță, de care noi ne-am ocupat astă vară în o serie de articoli. Ne-am exprimat dorința și dovedit necesitatea de a înființa „reuniuni ortodoxe“ pentru apărarea și întărirea ortodoxismului în rândurile credincioșilor bisericii noastre. Am făcut apel îndeosebi la preoți ca cei mai deapropie chemați a lua inițiativa pentru o organizare confesională în direcția această. Nu avem seire, ca până acum se se fi întreprins ceva, suntem convinși însă, că sēmēnța aruncată va încolți.

Cu exemplu bun ne premerg frații bucovineni, cari în cele confesionale ca și noi au fost și sunt expuși multor neajunsuri atât din partea guvernului cât și a celorlalte confesiuni. Cu bucurie constatăm acum, că frații noștri se îngrădesc din răspuneri în contra influențelor pernicioase. „Patria“, noul și destoinic diar al Bucovinenilor, ne aduce șcirea, că preoții bucovineni, convinși de însemnătatea asociațiilor

confesionale, au hotărît a se întruni și a înființa o „asociațiune clericală“, ai cărei membri să fie toți preoții ortodoksi și a cărei menire să fie apărarea și întărirea ortodoxismului. Inactivarea acestei asociațiuni se va face Luni 19/31 Ianuarie a. c.

Ătă ce serie un preot în numărul din urmă al „Patriei“ cu privire la această asociațiune:

Dorința clerului de a avē o asociațiune clericală, e veche și generală; trebuința unei atari asociațiuni e de asemenea generală. Ceea-ce până eri, alaltă eri a fost numai un vis, frasă gōlă, un ce cu neputință, are dej basă reală. Condițiunile vieții asociațiuni clericale au formă reală și precum s'a anunțat deja în „Patria“, Luni în 19/31 va avē loc constituirea asociațiuni. Acastă și trebuie să fie pentru fie-care cleric gr.-or. de mare importanță, căci în ea se pune pētra fundamentală: 1. pentru unirea preoților gr.-or. din Bucovina spre conlucrarea, spriginirea reciprocă pe terenul didactic-pastoral; 2. pentru promovarea intereselor bisericești întregișiale clerului; 3. pentru spriginirea morală și materială a membrilor societății, respective a vēduvelor și a orfanilor rēmași în urma lor și 4. pentru consolidarea socială a clerului. Scopul societății este de tot măret, și realizarea lui va fi un dar binecuvēntat pentru țera, cler și pentru toți fiii bisericești.

O activitate rodnică fără a tere asociațiune pe terenul eclesiastic nu e posibilă. Fără o asociere a clerului în oreși-care chip suferă biserica, suferă clerul, sufer și fiii bisericești.

Dorim isbândă deplină celora ce se întovărășesc cu scopuri atât de mărețe.

Afacerea Dreyfus.

În scrisoarea sa acuzătoare în potri va ministrului de resbel și a judecătoriei militare, Zola acuzase și pe grafologii, cari au examinat copia bordereaului, că ei ar fi dat opinie falsă. Din pricina această grafologii au intentat și ei proces lui Zola, și au declarat raportorului unui diar că ei au vēdūt originalul bordereaului, și după studiu îndelungat au constatat în chip neîndoios, că manuscrisul, pe temeiul căruia Esterházy a fost acuzat, e o imitație a scrisorii acestuia.

Zola a cerut citirea la procesul său a 104 de martori, între cari câțiva miniștri și mulțime de oficieri înalți. Aceștia însă au denegat a se înfățișa la proces. Foile din prējma ministerului de resboiu pretind a sci, că guvernul a interdiș oficierilor a se înfățișa înaintea curții cu jurați. De altă parte însă ministrul de resboiu va fi de față la pertractare și va apăra cinstea armatei. Cercuirile diplomatice din Viena cred, că ambasadorilor și consulilor puterilor străine la Paris nu li se dă voie să figureze ca martori în procesul lui Zola, după-cum ar fi dorit acesta. În special guvernul afacerilor

străine austro-ungar ar fi interdiș membrilor ambasadei austro-ungare la Paris, a figura ca martori în procesul din chestie.

Foile franceze comentēză viu declarația lui Bülow, că între Germania și Dreyfus n'a existat nici un felu de legătură. Foile contrare lui Dreyfus, unele nici nu publică declarația această, ăr altele deduc din ea nevinovăția lui Esterházy. După diariul „Eclair“ ar fi naivitate, dēcă un guvern ar declara că are legături cu spionul vre-unei țeri, deci nu e sigur că Bülow a spus adevērul. Bülow a declarat, că Dreyfus și Esterházy n'au făcut trădarea, n'a spus însă că peste tot nu s'a făcut trădare în favorul Germaniei.

Guvernul francez se ocupă cu declarația lui Bülow. Deputatul Jaurès va interpela la cameră în chestie, și va spune, că declarația Germaniei a provocat o guvernul, când a ținut în taină numele puterii, căreia s'a făcut tradare.

Se susține, că declarații de felul celei făcute de Germania, vor face și Anglia, Italia, Austro-Ungaria și Spania. Așa dară numai Rusia are încă să se declare, este însă foarte probabil, că guvernul rus nu va pute face o așa declarație. Unele foi susțin tot mai mult, că Rusia are parte mare în afacerea Dreyfus.

În Algir o adevērată gōnă s'a pornit în potri va jidanilor. Jidovul care cutēză a-și părăsi căminul și a se arēta pe strade, e lovit în cap. Autoritățile orașului sunt declarati partizani ai antisemiților.

Noutăți.

„Drapelul“ din București aduce șcirea, că poetul George Coșbuc este de câteva zile bolnav. Li dorim grabnică însănătoșare.

„Fōia Pedagogică“, care — după cum am anunțat — apare acum independentă de diarul nostru, în editura redactorilor de până acum, a dlor profesori seminariali Dr. D. P. Barcianu, D. Comșa, Dr. P. Span și Dr. Stroia, are în primul său număr din An. II. următoriu conținut:

Cătră onorații cetitori. — Treptele formale ale învățământului II. Sintesa de Dr. P. Șpan. — Modele de lecțiuni: Ghiociei, de Dr. D. P. Barcianu. — Din literatura scolară, de D. Comșa. — Informațiuni. — Felurimi.

În apelul său cătră cetitori, în care își face cunoscută apariția mai departe a foi, redacțiunea ține între altele următoarele: „Facem deci călduros apel tuturor învățătorilor noștri și tuturor amicilor școlii, ai educațiunii poporului și ai culturii naționale, a ne spriginii în lucrarea noastră nu numai materialiceșce, ci și moraliceșce prin trimiterea de elaborate și prin împărțirea de tot felul de sciri despre afacerile școlare, învățătoresci și culturale-naționale, ca astfel cu toții împreună se facem din „Fōia Pedagogică“ oglinda stăruințelor noastre pentru înaintarea educațiunii în popor și pentru ridicarea școlii“.

Totodată trimite și după mire, căruia după ce vine îi prezintă mirēsa țicēndu-i „Uită-te bine la ea s'o mai veđi odată în pēr“; pentru-că la noi e obiceiul că o nevestă măritată nu mai e permis sub nici un cuvēnt a-și ținea capul neacoperit, nici chiar înaintea bărbatu-sēu.

După-ce dimite pe mirele, se apucă se o învalēscă. Spre scopul acesta o așață pe un butoiu și se pregătește a-i pune „gimbirul“ pe cap. Gimbirul este o cărpă mare, care are pe un câmp negru niște bobite roșii dese de mărimea bōbelor de mazăre, umbrite de o dungă galbenă pe o parte în formă de semicerc. Gimbirul e semnul distinctiv al femeilor de fete, și în lume nici o femeie nu ese fără gimbir pe cap. Îndată ce simte mirēsa gimbirul pe cap, îl smulge și'l aruncă înco, nuna ăr îl pune, mirēsa ăr îl aruncă de vr'o trei ori, până când în fine se lasă a fi învălită. Preste gimbir îi așață un posomant de fir, ăr preste acesta florile de mirēsa.

În timpul învălitului, lăutarii cāntă cam așa:

„Taci mirēsa nu mai plānge,
Că la mai-ă-ta te-om duce,
Și ți-a da rachiu cu miere,
Și cu gārbaciul pe piele.“

lelor noastre populare la nivelul, la care cu toții dorim să le vedem“.

Din partea noastră adaugem dorința, ca învățătorii se nisuiască aș abona cu toții această revistă indispensabilă pe sēma fie-căruia. Abonamentul de an 3 fl. ca și până acum Apare în 1 și 15 a fie-cărei luni.

* * *
Bismarck iubilează. După cum spun foile germane, Bismarck iarăși iubilēză; se apropie adevēca aniversarea a șezzece a țilei, când Bismarck a pășit pe cariera militară. Sērbarea această o va ține cu pompă mare împēratul german, cu armata sa întrēgă.

* * *
Iubileul episcopului Pavel. Episcopul gr. cat. al dieceșei Orăđii-mari, Escelența Sa Mihail Pavel și-a serbat Joi iubileul de 25 de ani dela chirotonirea sa. Cu acel prilej în catedrala diu Oradea s'a celebrat liturgie festivă, participând întrēgă preoțimea locală. În tōte bisericile dieceșei s'a celebrat slujbă de mulțămită. Iubilantul s'a retras dinaintea festivităților la proprietatea sa din Slatina, unde a primit mai multe scrisori de felicitare.

* * *
Afacerea Pulszky la tabla reg. Tribunalul din Pesta — după cum se șcie — a pus sub acuză pe fostul director al „Pinacotecei regnicolare“, pentru defraudare în potri va sentenței tribunalului, Pulszky a apelat. Afacerea a ajuns la tablă în 26 l. c. n. Tabla în lipsa momentelor obiective și subiective în potri va acuzatului, — a sistat procedura în contra lui Pulszky.

* * *
† Nicolae Ciurcu, unul dintre fruntașii români din Brașov a încetat din viață la Viena, unde se dusesse timpul din urmă să-și cerceteze fiul, pe medicul St. Ciurcu. Regretatul defunct împlinea frumoșa etate de 90 de ani.

Nicolae T. Ciurcu a fost comerciant și membru al comitetului Gremiului român de comerț levantin în Brașov dela anul 1844 până la anul 1894. În decurs de 50 de ani cu puțină întrerupere a servit intereselor românești bisericești și școlare din Brașov în calitate de membru al reprezentanței bisericești, al delegațiunilor și Eforiei școlare, ear' peste 20 de ani și în calitate de cassar al Eforiei, o misiune această împreună cu multe osteneți și mare responsabilitate. Tōte aceste misiuni le a împlinit repositului cu zel și conștiențiositate, fără nici o recompensă materială.

* * *
Contele Tisza Lajos, deputat dietal fost ministru de comunicație, și a latere, a încetat din viață în 26 a l. c. n. în etate de 65 de ani. Decedatul a fost frate cu cunoscutul Tisza Kálmán. Averea mare ce a lăsat, va mosteni-o — se ține — fiul mai tinēr al lui Tisza Kálmán, Lajos, și fratele decedatului, László.

* * *
Mōrte subită. „Gazetei Trans.“ i-se descriu prin un cōrēspondent dela fața locului — împregiurările, între cari a repositat tinērul Nicolau Gorun. Clericul absolut și învățătoriu în comuna sa natală Dridif,

Soerii mari și nunii își pun mânăle unele peste altele, ăr mirēsa tōrnă tōtă apa din sticla în pumnii lor, după aceea fi predă nunului o frumoșă cărpă de lână, ăr pentru ea se-și ștergă mânăle îi dă nunei o păreche de măneci.

În sticla miresei pune nunul și soerul mare ceva bani, cari sunt ai miresei se și cumpere cercei.

Deodată vine mirele cu un frēu în mână, încinge cu el mirēsa preste talii și o duce în casă. Ea se împotrivesce, dar în fine îi succede mirelui a o face se între în casă. În use așteptă sōcra mare cu o pāne, un cașcaval și o ploscă cu rachiu. În momentul, când trece mirēsa pragul, sōcra mare îi ține lucrurile ace-țea d'asupra capului, semn că mirēsa aduce și dă de „berechet“ în noua sa locuință. — Cașcavalul se oferă preotului.

Terminată și această formalitate, óșpeții se așēdă la masă și după ce preotul „slujesce mērul“, după ce dă binecuvēntare, se servește masa.

Bucatele sunt: pāne de grēu, supă de țacței, varză umplută (sarmale), zamă acră, fertură de morcovi cu carne, un fel de pilaf cu carne, friptură, brānză etc. ăr beutură: rachiu, vin cu borvız și bere.

Cătră sfârșitul mesei preotul dă ordin se vină sōcra mică. Venind această oferă preotului o cărpă de lână și o păreche de măneci, apoi prin preot dă nunului „rup de nun“ adevēca pāndă pentru o cămașe, apoi nunei, vornicului și la tōte rudeniile mai deapropie ale nunului căte o păreche de măneci.

Soerului mare și sōcerei mari de asemenea le dă cămașe și ie „de sōcra“, ambele foarte frumos lucrate. După aceia vin tinerii, ăr preotul ținēnd o vorbire acomodată actualui, începe a scōte darul. Darul constă din bani dela 1 fl. în sus de o familie. Fie-care óspe dă banii în mână preotului țicēnd: „dela mine mai puțin, dela Dumneđeu mai mult“, sēu „dela mine bani, dela Dumneđeu dar“, ăr preotul îi pune întro faturie, pe care o ține nunul în mână. Mirele mulțemesce la fie care țicēnd: „Mulțămim, mulțămim, de unde ai dat, Dumneđeu se împlinēscă, se nu se cunōscă“.

După ce s'a ridicat masa, óșpeții se pun pe joc, la care se adună multă lume și de aceia, cari n'au luat parte la masă, mai cu sēmă fete și mamele lor. Nuna ia pe mirēsa și o duce în altă odaie ca se o „învalēscă“.

Pe unde-ți stau panclicele
Au se țu curgă b'cele
Pe unde-ți stau țopișorii
Au se-țu curgă pumnișorii“ etc.

Sēvırșită și această operație, vin trei ficiori, ridică pe mirēsa de câteva ori în sus, apoi unul se duce de o jōcă. Când întră mirēsa în joc, rēsună vāile și delunle de chiuitul nuntașilor.

Cătră sēră nunul plēcă cu ómenii sei acasă, tot așa și soerul mic. Vēđēnd mirēsa că părinții se depărtēză, face ce face și o tunde la fugă după ei. Mirele, care se cam teme și stă în prējma, se ia după ea s'o prindă. Nuntașii fac haz din fuga lor, în fine îi succede mirelui de o prinde și o întōrce înapoi.

Duminecă sēra ca și Sāmbătă e masă, joc și chef atât la nun, cât și la soerul mic și la ginere până tārđiu nōptea.

A dōua țu Luni, mirele cu chemătorii plēcă prin sat spre a chema ómenii la „calea mare“.

Invitații se adună cam cătră sēră la mire, unde se pun pe joc și beutură până se gātesce masa.

Se pun apoi la masă și cătră sfârșitul aceleia, cei prezenți dāruesc ărăși pe tineri, acum însă cu un dar mai mic sub un florin.

(pe țara Oltului) N. Gorun, în ziua de anul nou v. se afla la casa părinților săi; peste noapte s'a sculat din pat și a eșit afară. Zăbovirea prea multă a copilului lor devenind suspectă, părinții au eșit după el, l'au strigat pe nume, dar nerăspundând, l-au căutat, și l-au găsit în urmă lungit pe aria surii, fără viață. Medical de cerc a constatat, că mórtea a provenit din apoplexie. Corespondentul „Gazetei“ spune, că Gorun, simțitor peste măsură fiind, a luat pe suflet dojenele dese și fără vre-un motiv serios ale preotului local, cărui nu i venea la socotela dorința lui Gorun de a-i fi urmaș în postul de paroh, ci ar fi dorit să facă preot pe vre-unul dintre fiii săi, — cari însă n'aveau pregătire. Dojana preotului se vede a avut înțirire atât de puternică asupra fisicului tinerului Gorun, încât i-a căsunat mórtea. Clericul Gorun a fost înmormântat în 15 l. c. n. în chip cuvenit, prin însuși prot. tract. Iuliu Dan, cu asistență numărosă de preoți, petrecut fiind la vecinicul locaș de lume numărosă.

Boiceff osândit la mórte. Procesul căpitanului bulgar Boiceff și a prefectului de poliție Novelici, cari după-cum se scie, au omorît pe Simon Anna, — s'a pertractat Marți la curtea de apel, care a schimbat sentința instanței prime (temniță pe viață) — și a osândit pe ucigași la mórte.

Din „uniți“ * unitari. Ziarul „Aranyosvidéke“ din Turda publică știrea, că 20 de familii române gr. cat. din Biclat, în frunte cu judele comunal au trecut la religia unitară. Causa trecerii „uniților“ la religia unitară, numita foie dice că, au fost dese neînțelegeri dintre ei și preotul lor. Au contribuit însă mult la trecere și machinațiile proselitistice ale preotului unitar din Aljára.

O nenorocire înfiorătoare s'a întâmplat în pădurea dela Cincșor (țara Oltului) în 15 l. c. n. Economul fruntaș din Voila Daniil Moian voind să-și cumpere lemne, a plecat în pădurea pomenită, unde găsind niște ómeni, cari tăiau un arbore urias, le-a esplicat cum s'el taie, ca să cadă în direcția dorită de ei. Arborele însă era deja adânc tăiat, și pe când ómenii se consultau, deodată se prăbuși asupra lor, turtind literalmente pe Moian și rânind greu pe ceilalți doi ómeni. După Daniil Moian a rămas o veduvă cu 6 orfani într'o miserie grea. Unul dintre fiii lui, cel mai mare, student în cl. II. com. la Brașov, va trebui să întrerupă studiul, spre a fi mamei sale și fraților săi mai mici întruajutor.

De-ale învățătorilor nostri.

(Urmare și fine.)

Stând astfel lucrul să judecăm drept: Este óre consulta împovora pe învățător și cu sarcina cantoratului? E hotărît că nu, căci afară de relele urmări fizice, ce am vădut, că isvovoresc din purtarea acestei a dóua sarcine, mai sunt și altele, nu înse fizice ci morale.

Sunt nenumărate comunele bisericesti, în cari învățătorul e tot odată și cantor. Dar ai putea număra pe degete acelea comune,

Nunul și alte rudeniile ale tinerilor, mai promit și câte o junincă, mióră seu nóten de cal. apoi grâu seu alte bucate. Promisiunea lor o și împlinesc cu acuratețe.

După masă se aședă éráși pe joc și-l continuă până în zori.

În decursul jocului câte un hátru mai șăgalnic îl încurcă în joc și pe socura mare, fie cât de bețrân, tot asemenea și pe sócra mare, măcar de n'sr avea nice un dinte în gură.

Deodată se pomenesc socura mare că-i atárnă o leucă de car de grumazi, érá sócra mare se vede cu itele dela răsboiu acățate de gât.

Episodul acesta se înțelege e împreunat cu glume și hohote.

Curând însă sare mirele și ia leuca dela grumazii tată seu și mirésa itele dela sócra-sa și le acăță de gâtul unui láutar. Acesta le dá înapoi numai după-ce primesce ceva bacșiș.

Cam acestea sunt momentele mai principale la o nuntă în Bran.

Ar mai fi să amintesc ceva despre portul și jocurile brănenilor, dar despre acestea, cu altă ocazie.

unde preotul cu învățătorul trăesc în armonie frătească! E trist, dar adevărat!

Nu voi să dic, că toate neînțelegerile își au numai o sorgintă. O cauză însă, și încă póte cea mai principală a neînțelegerilor este cantoratul. Érá cum: De multe ori vădend că prin o cultură deosebită nu póte impune învățătorului, érá de altă parte ca să și póta arăta supremația și un drept óre-care de a dispune asupra învățătorului, caută a-i face felurite greutăți întru îndeplinirea sarcinei de cantor, și adevărat poruncesce ca învățătorul — cantor să se presinte Dumineca dimineța dacă nu mai înainte cel puțin deodată cu preotul în biserică, altă dată să cânte mai iute căci „părintele are grabă“. seu să cânte mai pe lung, căci „părintele are mult de lucru în altar, etc. etc. și să veđi apoi vorbe slabe dacă bietul dascál — cantor nu se póte acomoda fie din oboseala de peste săptămână, seu din indispozițiune sufletescă (dic indispozițiune, căci precum a mânca fără apetit e un chin, cu atât mai ales e cu neputință a cânta și fără dispozițiune spirituală), seu fie din ori-ce cauză, scusă nu e. Ba adesea-ori cantoratul e o uneltă, prin care preotul caută a-și face merite înaintea poporului neștiutor, șicanând pe învățător. Să veđi apoi amenințări: „că îți tragem din leafă“ și „te dăm afară din școlă“, ca și când alte foruri mai înalte nu ar exista.

De aci încolo apoi ținete la frecări fără sfârșit și de regulă cu urmări destul de triste chiar pentru întreaga comună, căci cine va respecta pe preot și învățător, dacă ei nu se respectază? Óre stréinii nu și vor bate joc de ei și de întreg poporul?

În câte-va trăsături generale am vădut ce rele pot isvori din încărcarea prea multor „slujbe“ în sarcina învățătorului, care și așa acuma în urma atâtor „stăpâni“ nu mai știe pe cine să asculte ca să nu greșască; cui să se plângă și să nu i-se ia în nume de réu, că nu s'a adresat la „locul competent“ seu de cine să se teamă?

Odată aflat un réu, cine nu va căuta să-l delătore? E drept că și acum vor fi destui „părinți de ai școlii“ cari vor căuta a netezi réul cu afirmațiunile, că „n'ai ce te face, așa cer interesele bisericesti etc. etc.“ Puțină nădejde, ba chiar slab viitor póte avé o comună bisericescă a cărei existență atárnă dela solvirea seu nesolvirea unei bagatele remunerațiuni unui cantor, lăsând astfel pe învățător a fi aceea ce îi este chemarea.

Numai drept vorbind, o mare nedreptate se comite față de învățătorii totdeauna, când în publicațiunile de concurs se pune condițiunea de a purta și cantoratul. Dórá tot așa se póte pune și condițiunea de a face și serviciul de pedel al școlii, eventual a îngriji de orologiul din turnul bisericesti, seu a purta agendele scripturistice ale comitetului parochial etc. fără nici o remunerațiune deosebită. (Aici ne vine în minte verșul cunoscut: „Sărmanul de învățător“. Red.) Tot atâtea condițiuni acestea, cari ușor se pot strecura în anunțul de concurs, cari însă nici una nu și are basă în vre-o lege școlară.

Stând astfel tréba, involuntar se nasce întrebarea, că óre e bine că se permite punerea acestor feluri de condițiuni, cand bine se vede ce urmări pot avé și mai ales când acelea nu și au basă în nici o lege și deci nici nu pot fi obligătore, ci pot numai da nascerere la felurite rele.

Datorințele învățătorului confesional față de cântările în biserică la tot cazul se se mărginescă la conducerea cântărilor liturgice cu copiii, mai departe însă nu, căci altfel diua Duminecei pântu învățător în loc de a fi și de bucurie e numai și de chin.

Am sulevat această chestie, nu pentru a face din réu mai réu, ci o am făcut numai în speranță, că asupra ei se va putea nasce o discuțiune, ce ar putea avea de urmare órecari schimbări binefăcătore; în credința că a sosit timpul de a se face deosebire între învățător și cantor; în speranța că se va face lumină!

Ieronim Mărdan,
învățător.

LITERATURĂ.

Aurel Ciato: Poesii. Sibiu, „Tipografia“, 1897.

Pe când a eșit din temnița Seghedinului, i-a eșit de sub tipar volumul de poesii. Autorul și volumul au vădut deodată lumina zilei și e frumoasă această lumină și vestitoare de viitor pentru amândoi.

Ținér român, fost prizonier pentru că de timpuriu s'a înrolat în garda evangelistilor naționali, autorul unui volum de poesii. Cine nu va deschide volumul cu aprópe pozitivă convingere de a găsi într'ensul o adevărată evanghelie națională? Cine nu va crede, a găsi acolo desvélite durerile românului de pe pământul ungurean, măchuirea resimțită la lovirile ce cad dese asupra noastră ca trăsneteie, cari se descarcă asupra codrului voinic? Cine nu așteptă a vede pe tinérul revoltat, pe care ideia națională îl duce în temniță, a cărui glas tremură și dinții îi scărșnesc de mânie vădendu-se imposibil în fața omnipotentului dușman?...

Dar nu, abia trei alcătuirii poetice din cele patruzeci și două ne-arată pe prizonierul, — în colo vedem, că gustă libertate deplină și durerile lui își au cu totul altă obârșie.

Este într'adevăr simptomatic acest fapt. Curentele naționale au dat totdeauna bărbați însemnați némurilor și totdeauna s'au găsit ómeni, cari să fie expresia acestor curente, se concretizeze ideile stăpânitóre. Epoele de apăsare din istoria popórelor își au totdeauna bărbații, cari pregătesc prin rolul lor tranșiția la o nouă eră. Poeții cu glasul lor pórtrund la inima popórelor și un vers în zile grele e o schinteie ce aprinde masele.

Noi Români de dincoace am trecut în anii precedenți prin o miscare socială politică; prin peripeții și catastrofe, am fost legănați între speranțe și desamăgiri, am avut zile de sərbători naționale și am îndurat lovituri amezitóre, am vădut masele în mișcare și trezindu-se... Înș găsitu-s'a cineva ca să deie fidelă expresie tuturor ideilor și simțimentelor de care aceste mase erau stăpânite? Afatu-s'a geniul, care să deie formă artistică acestor stări sufletesci prin cari am trecut? Desghetatu-s'a vena poetică a Românului poet?

Nu! Numai doina lui „Sandu Roman“ a reînviat, și localisându-se, a devenit loșinca timpului; érá de dincolo, țera fraților liberi, ne-a 'sosit „Noi vrem pământ“ și „Cu flori și cu ramuri verđi“, cari s'au lătit iute și sunt cunoscute la noi pretutindenii.

Celea ce se scria aici colo prin foietónele diarelor nóstre, nu se pot lua de fidelă și desvērșită icónă a timpului. Câteva cuvinte rimate, câte-va frase emtatice, legate de oialță ca să exprime ceva, nu cad în cadrul literaturii.

Di Aurel Ciato a fost și el martor ocular al stărilor descrise, a asistat la multe, le-a simțit, ba ca omul sentimentelor a trebuit să le simtă mai adânc, a le pătrunde psihologiceste. Să fie óre cele trei poesii ale dsale „Orfana“, „Mama“ și „Din anul memorabil“ o potrivită icónă a timpului în care le a scris? Dómné feresce! În ce privește spirital național din aceste trei poesii, ele puteau fi scrise în ori-ce timp; totul e atât de vag, încât nu poți găsi „anul memorabil“ al frământărilor nóstre naționale. Ceea-ce ne dá dl Ciato stă fără îndoială mai presus de încercările timide pe acest teren din foietónele nóstre, însă ele confirmă numai adevérul, că pentru a fi interpretul unor idei mari, unor curente sociale, trebuie să fi însuși un mze talent. Di Ciato însă este numai la începutul scării ce duce în lumea talenților superióre.

Altul este deci câmpul unde-l găsim pe dl Ciato, — este câmpul frumos al lui Maiu, când tinérul se ameteșce de îmbétóriul parfum al viorelelor, când mână în mână cu amicele sale Silvia, Dora, Didina și mai sciu eu cum le chemă, alérgă pe lunca înflorită după fluturási. E lumea dragostei, isvorul la care mulți poeți au poposit, voind a sórbi nemurire. „Eu“ și „Ei“, „Ție“ și „Ear ție“, — érá lumea la aparență îngustă, în sine însă fără margini, în care trăsese tinérul poet.

Dragostea este deci fondul poesiiilor lui Ciato și anume dragostea în culor eminesciane, în lumina concepției: „Un lung privilegiu de durere“.

„Eram copil, când érá, o Zină cu lungi plete, Cu ochi ce-acund în sine al basmelor isvor, Stărnitu-mi-a durerea și ne 'ncetata sete De-a ști ceti din ochi-i un basm înălțator“.

„Un basm înălțator dar dureros“, érá cum simte autorul dragostea deja ca băiat. Și în întreg volumul, — oglinda stărilor sufletesci din un șir de ani póte, găsim nuanțate accelarări triste și nedeslúșite acórduri, neîncredere, jelozie, durere și revoltare față de o ființă iubită.

Aceste indispoziții sufletesci îl împing pe autor în mod firesc la exagerațiuni. Su-pérat fiind pe iubită sa:

„Căci prea ai fost tirană și prea fără de milă, Ți-ai ris nepăsátore de cel mai drag cuvânt... el se supără pe lumea întrégă, face constatări ca „viitorul tuturor e o tristă ironie“, „Viața-i gilotină, érá femeia e cuțitul“. Se simte părăsit și ignorat de societate, căci, veđi Dómné:

„În inima lui largă nu mai póte să 'ncapă Tot amarul, vădend lumea cu prostii cum se adapă“;

înaintea lui viața e „școlă minciunei“, érá vécul acesta este „vécul de mizerii și spoială unde nu se cere nici minte, nici simțire“... și tóte aceste teribile constatări besate pe esperiențele și pricinile avute ocașional cu Dora, Didina etc. etc., la tóte acestea e de vină dragostea înșelátore, care l'a silit să ridă de desperare.

„Și-am ris, dară simțiam atunci Cum vântul trist de-a fară Vuind s'asterne 'n creeri mei Și mințile-mi omóră...“

Este de prisos să mai citez, pentru a adevéri, că fondul poesiiilor lui Ciato, în cea mai mare parte e eminescian: dragoste cu ceriu mai mult înourat decât senin, cu sensibilitatea nervósă, cu concluzii exagerate și eronate, cu lipsa desvērșită a fondului real.

Nu se póte tăgădui, că fie care tinér îndrăgostit are momente, în cari este un Werther — în mic. Dacă acest tinér e român și mai are și o fantasie viuă și inclinațiuni spre poesie, mai e și un mic Eminescu. Aprópe toți trecem prin această școlă. E greu pentru un tinér amoresat de a nu se crede nefericit. Nu-și dá însă sémă dacă această nefericire este reală, este proprie sau împrumutată inconștient dela Werther și E. Ionescu.

E aprópe sigur, că autorul nostru va crede, că durerile și spasmurile sufletesci ce le-a simțit d-sa, sunt ale d-sale, sunt originale. Ochiul critic însă vede contrarul, căci din tóte cele cuprinse în versurile d-sale cetitorul vede nice friguri închipuie. Nu sunt adevérate, n'au temei psihologic.

Și această simulare, póte inconșcie, această hipochondrie modernă inoculată de fondul poesiiilor lui Eminescu, este notă jignitóre în poesiiile lui Ciato. Indată ce scie însă eși din cercul acesta, din svírcolirile după crâmpie mistice-jéluitóre, îndată ce devine mai ușor, haid să dicem: mai puțin profund cugetător și se lasă pradă fantasiei și sentimentului, îndată ce se aruncă în brațele momentului, fără a fi preocupat de grigile lunei din juru-i, — Ciato este poet în puterea cuvântului. Atrag atenția asupra ultimei sale poesii „Idilă“, care-mi pare ca fond originală și dragălaşă.

Poesiile lui Ciato în mare parte însă nu au numai duldul, ci și forma poesiiilor lui Eminescu, — Eată vre-o câteva exemple:

Ciato:

„Și-astăzi încă ca și atunci
Tresar la a ei privire...“

veđi Eminescu:

„Și astăzi ca și de-alte dáți...“

Ciato:

Pe tóte le-am uitat pe rând
Pe tin' nu te-am uitat... etc.

veđi Eminescu:

Mă cunoseau vecinii toți
Tu nu m'ai cunoscut.

Ciato:

Și dacă 'n plinul dragostii
Te mai cuprinde dorul

sau

Și dacă ciasul bate 'n turn etc.

veđi Eminescu:

Și dacă ramuri bat în geam...“

și așa mai pute cita încă pentru a arăta, că

autorul nostru a luat poesiiile lui Eminescu

chiar și drept formulare, pe cari le a va-

riat și adaptat numai.

Imitarea unui poet nu se póte reproșa.

Avem pilde de bune succese pe terenul aceste-

stei imitațiuni, — la noi e Vlăduță care a

atins cu mare isbânda sfer-le măiestrului seu

Eminescu. Astfel nu se póte reproșa nici

dlui Ciato, dacă nu s'a putut emancipa de

sub influința și puterea cuceritóre a lui Emi-

nescu. Numai regreta se póte însă, că nu-i

succede a-se valida independent, cu senti-

mente proprii, cu fantazie proprie și cu ju-

decată neinflunțată. Știe ori cine, că talentul

se cunóște din independența ce o manife-

stéză și din formele nóu ce le știe creia.

Și pécár ar fi dacă dl Ciato, care are fără

îndoială talent, ar rămâne și mai departe

adăpostit sub o manta străină.

Am însă motiv, — de a susținé, că vo-

lumul viitor o se facă cu totul altă impresie

mai prospete ale lui (veđi „In asteptare“ și

„Didina“). Poesiile nu mai au accentele pes-

simiste și coloratura posomorită și falsă, ci

pórtă pecetea lui Coșbuc, — un teren larg

care pare a fi cu mult mai adecuat firii ori-

ginale a autorului nostru. Érá o singură

strofă, care ne face a lega mari nădejdi de

viitórele creațiuni din acest jargon:

„Stă fata tristă pe podmol
Cu ochii 'nchiși, cu peptul gol,
Un ángerăș cum nu găsești
În șapte țeri împărătești
Ba 'n ceriu de-ai da ocol!“

Da asta-i poesie, adevărată și frumoasă poesie. Cu câtă dragoste și entusias am fi fost primit acest volum al dlui Ciato, dacă numai poesie de această ne-ar fi dat! Ii putem însă fi mulțămitori și pentru cât ne-a dat și d-sa nu se va supéra dacă îi cerem pe viitor și mai mult, — căci are de unde da.

Sper, că cetitorii fói nóstre vor grábí aș procura acest volum al tinérului nostru, poet: Aurel Ciato.

I. Chendi.

Mătase de bal 45 cr.

până la 14.65 de metru — precum și mătase Henneberg neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — în cele mai moderne țesături, colori și desinuri. Să expediez la particulari franco și liber de vamă. Mustre cu întorcerea poștei. Fabricile de mătase G. Henneberg (lif. de curteces și reg. Zürich. [10] 1

Nr. 962/1897. [12] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parohii de clasa a III-a Păucea, în protopresbiteratul Târnavei, se scrie prin această concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 459 fl. 84 cr.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh au se își aștearnă petițiile lor instruite conform normelor din vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral în Cetatea-de-baltă (u. p. Küküllővár.)

Informațiuni detaiate se pot lua dela comitetul parochial respectiv și dela oficiul protopresbiteral subsemnat. Cetatea-de-baltă, 26 Decembrie 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tracului Târnavei în conțelegere cu comitetul parochial concernente.

Nicolae Todoran,
protopop.

Din ori-ce librărie se poate procura scrierea premiată a consilier. în med. Dr. Müller, apărută în a 30-a edițiune despre

sistemul nervos
și
sexual turburat.

Espediție franco pentru 60 cr. în mărci postale.

Curt Röber,

[5] 1-49 Braunschweig.

Din

„Biblioteca noastră“

sub direcția dlui E. Hodoș au apărut:

- Nr. 1 *Realități și visări*, de S. S. Secula;
Nr. 2 *Iancu de Huniad*, de Ios. Bălan;
Nr. 3-4 *Versuri și Proză*, de G. Coșbuc;
Nr. 5 *Fabule alese*, de Gr. M. Alexandrescu;
Nr. 6 *Dela sat*, piesă popor. în dialect bănățean de N. Mocoșișteanu;
Nr. 7 *Intocmai*, de Zotti Hodoș.

1 număr 14 cr.

Se află de vânzare în

Librăria Tipografiei archidiececane Sibiu.

„CASSA DE PĂSTRARE ÎN MERCUREA“
SOCIETATE PE ACȚII

Primesce depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

1. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu 5%.
2. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 3 (trei) luni cu 5 1/2%.
3. Depuneri făcute de biserici, școle, corporațiuni culturale, ori cu scop de binefacere cu 6%.

Permitând starea cassei, depunerile se răsplătesc îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut. Regulamentul special pentru depuneri, la cerere, se trimite ori-și-cui gratuit. Depuneri, ridicări și anunțări, se pot face prin postă și se rezolvă cu întorcerea ei.

DIRECȚIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea“

SOCIETATE PE ACȚII.

[4] 3-10

În Tipografia archidiececane au apărut:

I. C. Panțu:

Curs complet
de
corespondență comercială
à fl. 1.60,

Procent,
Promil,
Interese
și
Teoria
conturilor
curente
à fl. —40.

Se pot procura din

Librăria archidiececane, Sibiu.

În tipografia archidiececane a apărut:

CATECHISM

pentru învățământul religiunii drept-credincioase răsăritene,

de

Moise Toma,

prelucrat de

Simeon Popescu,

ediția VIII; prețul legat 20 cr.

Se află de vânzare în

Librăria Tipografiei archidiececane Sibiu.

În librăria Tipografiei archidiececane se află:

Dictionariu român-maghiar

și

Dictionariu maghiar-român

de

Dr. I. Crișan și N. Putnoky,

apărute în 1893 și 1895, cele mai noută cabulare pentru învățarea limbei maghiare.

Prețul leg. à fl. 2.—

Din

„Biblioteca de popularizare“

pentru literatură, artă și știință,

au apărut până acum:

Nr. 1 <i>Nuvele siberiene</i> , de Vladimir Korolenko;	Nr. 19 <i>Nuvele estra-ordinare</i> de Edgar Poë;
Nr. 2 <i>Nuvele țărănesci</i> , de Björnsterne Björnson;	Nr. 20-21 <i>Stilul în artă</i> , de Hans Sebastian Schmid;
Nr. 3 <i>Nuvele și povestiri populare</i> , de Lew N. Tolstoi;	Nr. 22 <i>Un roman în noue scrisori</i> , de Teodor M. Dostoiewski;
Nr. 4 <i>Schițe și tablouri</i> , de Ioan Neruda;	Nr. 23 <i>Poesii</i> , traduceri libere în versuri de Sully Prudhomme;
Nr. 5 <i>Șese nuvele</i> , de I. P. Iacobescu;	Nr. 24 <i>Studii și portrete literare</i> , de Jules Lemaitre;
Nr. 6 <i>Nuvele</i> de H. de Balzac;	Nr. 25 <i>Pilone</i> de Wilhelm Bergsöe;
Nr. 7 <i>Din viața poporului</i> , de Alecs. Swientochowski;	Nr. 26 <i>Darwin, viața doctrina și importanța lui</i> de A. de Condolles și A. Südekum;
Nr. 8 <i>Pe apă</i> de Guy de Maupassant	Nr. 27 <i>Schițe din California</i> , de Bret Harte;
Nr. 9 <i>Nuvele alese</i> , de Al. Puskin;	Nr. 28 <i>Simplu</i> de Traian Demetrescu;
Nr. 10 <i>Ómeni și scrieri</i> , de Georg Brandes;	Nr. 29 <i>In Lonț!...</i> de Paul Hervieu;
Nr. 11 <i>Din Cartea cântecelor</i> , de H. Heine;	Nr. 30 <i>Scrisoarea furată și alte povestiri estra-ordinare</i> de Edgar Poë;
Nr. 12 <i>Liga tinerimii</i> , comedie în 5 acte de Henric Ibsen;	Nr. 31 <i>Don Iuan pe Molière</i> ;
Nr. 13 <i>Dómna Marchisă și alte nuvele</i> de Quida;	Nr. 32 <i>Poesii alese</i> , de Al. Petöfi;
Nr. 14 <i>Lăutarul din Cremona</i> , de Francois Coppée;	Nr. 33-34 <i>In temniță</i> de Z. C. Arbure
Nr. 15 <i>Ilka și alte nuvele</i> , de Al. Dumas fils;	Nr. 35 <i>Crîng și luncă</i> de T. Dușescu-Duțu;
Nr. 16 <i>Nuvele</i> de Guy de Maupassant;	Nr. 36 <i>Cestiuni literare</i> ed M. Strajan.
Nr. 17-18 <i>Suferințele tinerului Werther</i> de Wolfgang v. Goethe;	Nr. 37 <i>Antologie sanscrită</i> , de G. Coșbuc;
	Nr. 38 <i>Femea îndărătnică</i> , de V. Schakespeare;
	Nr. 39-40 <i>Cestiuni literare</i> , de M. Strajan

Un nr. broș. 16 cr., leg. 30 cr.

Se află de vânzare în

Librăria Tipografiei archidiececane Sibiu.

FALIMENT MARE!

New-York și Londra n'au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa întrégă numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sunt eu împuternicit. Expedez deci ori și cui obiectele următoare pe lângă simpla rebonificare de fl. 6.60 și anume:

- 6 bucăți **cuțite foarte fine** cu tăiș englez veritabil.
- 6 bucăți **furculițe de argint-patent** american dintr'o bucată.
- 6 bucăți **linguri de argint-patent** american.
- 12 bucăți **lingurițe de argint-patent** american.
- 1 bucată **lingură pentru supă** de argint-patent american.
- 1 bucată **lingură pentru lapte** de argint-patent american.
- 2 bucăți **păhare pentru ouă** de argint-patent american.
- 6 bucăți **tave Victoria** englezesci.
- 2 bucăți **felinare admirabile** de masă
- 1 bucată **sitiță** pentru ceai.
- 1 bucată **presărătoare** pentru zahăr pisat fină.

[202] 5-5

44 bucăți laolaltă numai fl. 6.60

Tôte aceste 44 obiecte au costat mai nainte fl. 40 și se pot căpeta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul-patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează colorea 25 de ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin această publice, a retrimite banii tuturoră cărora nu le convine marfa fără nici o piedecă și nimenea n'ar trebui să lase a trece această ocașiune favorabilă, fără a-și procura această **garnitură splendidă**, care se potrivește mai ales ca

present escelent de nuntă și occasional

cum și pentru ori-ce gospodărie mai bună.

Se află numai la

A. HIRSCHBERG,

agentura centrală a fabricelor unite de argint-patent american
Viena, II. Rembrandstrasse 19/II. — Telephon Nr. 7114.

Trimiterea în provincie pe lângă ramburs sau anticiparea sumei

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca de alături înregistrată (metal de sênătate)

Estras din scrisorile de recunoscintă.

Primit spedițiunea și sunt foarte mulțămită, mă mai rog pentru o garnitură pomposă à fl. 6.60. Cluș.

Primit comanda, sunt foarte mulțămît, rog să-mi mai trimiteti una.

Bozovic, Ungaria.

Alex. Keresztes, proto-pretor.

Cu prima trimitere sunt deplin mulțămît, mă rog încă pentru o garnitură.

Ioan Majorosy, canonic.